



BIZOTTSÁGI ÜLÉS

Forster Központ
Budapest, 2015. november 5. 10:00

A napirend 2. pontja:

Bizottsági állásfoglalás kialakítása a „*Hortobágyi Nemzeti Park – a Puszta*” világörökségi helyszínre vonatkozó világörökségi kezelési tervről

ÖSSZEFOGLALÁS

A munkadokumentum a Forster Központ véleményét tartalmazza a Kezelési terv tervezetéről és a Kiegészítő (módosításokat tartalmazó) dokumentációról (A mellékelt egyéb dokumentumokat ld. az alábbi linken: <https://www.dropbox.com/sh/0zc50g8j7fznhif/AADyp-mQ67VA57NJwmF94KZ9a?dl=0>)

A világörökségi kezelési tervről, a világörökségi komplex hatásvizsgálati dokumentációról és a világörökségi várományos helyszínekről szóló 315/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet szerinti folyamat szerint a Vállalkozó 2014. március 10-én adta le a módosított Megalapozó Dokumentációt (MAD) melyet a Világörökségi Szakbizottság ismételt, írásos véleményezését követően 2014. május 5-én véglegesített (1. sz. Melléklet). A Kezelési terv pontosított tervezetét 2014. május 5-én adta le a Vállalkozó (2. sz. Melléklet), amelyet a Forster Központ véleményezett (3. sz. Melléklet). 2014. május 22 - június 13. között lezajlottak a 315/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 4. §. (1)-(2) és 5.§ (1) bekezdései szerinti nyilvános véleményezések. A Korm.rend 4.§ (3)-(5) és 5. § (2)-(4) bekezdései értelmében a véleményezésre jogosultak számára 2014. július 15-én zajlottak le az egyeztető tárgyalások, amelyekről jegyzőkönyvek készültek (4. sz. Melléklet). A véleményezési folyamat és az egyeztető tárgyalások eredményeit a Forster Központ összesítette és megküldte a kulturális örökségért felelős miniszter számára, kérve a Korm.rend. 4. § (7) szerint a tárgyaláson fennmaradt vitás kérdésekben a miniszter döntését, valamint az 5.§ (6) bekezdése szerinti javaslatát (5. sz. Melléklet).

A miniszteri döntések és javaslatok (6. sz. Melléklet), valamint a véleményezési-egyeztetési folyamat eredményeinek figyelembe vételével a Vállalkozó elkészítette a „Kiegészítő (módosításokat ismertető) dokumentáció”-t (7. sz. Melléklet), amely a korábban elkészült kezelési terv tervezetének kiegészítése, az ahhoz képest a véleményezés-egyeztetés alapján szükséges változásokat mutatja be, és amelyet a Forster Központ szintén véleményezett (8. sz. Melléklet).

A Szakbizottság a Korm.rend. 6. § (1) szerint ebben a fázisban véleményezi a Kezelési terv tervezetét és a Kiegészítő dokumentációt a kulturális örökség védelméért felelős miniszter számára.

A döntéstervezetet lásd a dokumentum végén a 20. bekezdésben.

Összegző vélemény





„A HORTOBÁGYI NEMZETI PARK - A PUSZTA világörökségi terület világörökségi kezelési terve” elnevezésű, 2014. május 5-én leadott KEZELÉSI TERV /KET/ dokumentációról

/Forster Központ, 2014. május hó/

1. A pontosított KET tervezet Vállalkozó általi elkészítését és leadását megelőzte a KET mintapéldányának részletes véleményezése a Forster Központ, valamint előzetes véleményezése a Vidékfejlesztési Minisztérium részéről. Az akkor 252 oldalas dokumentum - amely 1 kötetes volt, szöveges és képi/térképi munkarészekkel, csatolt CD-vel és egy nagyméretű áttekinthető térképpel rendelkezett - a módosítás után három melléklettel is kiegészült, ezzel együtt 266 oldalra bővült, de általánosan azonos jellegű munkarészeket tartalmaz, mivel alapvető változtatásokra nem volt szükség.
2. A pontosított KET tervezetét áttanulmányoztuk, véleményeztük, eszerint a dokumentáció véleményünk szerint igen jó, a mintapéldányhoz képest továbbfejlesztett anyagként értékelhető, számos magas színvonalon kidolgozott munkarésszel. A pontosított KET tervezet nagymértékben teljesíti a vonatkozó Kormányrendelet tartalmi, és a szerződésben meghatározott formai követelményeit. Megállapítható, hogy széleskörű áttekinthető és rendszerező munka eredményeként született meg.
3. A KET mintapéldány véleményezése nyomán a legtöbb javaslat elfogadásra, a jelzettek javításra, fejlesztésre került a dokumentációban a vállalkozó által. Szeretnénk jelezni viszont, hogy több fontos javaslat, elengedhetetlen javítandó nem lett átvezetve az előző véleményezési körben megadott, sőt, a vállalkozó által pozitívan visszaigazolt tételek közül; kérjük ezek újbóli összevetését és figyelembe vételét a további munkában (részletes javaslatainknál a csatolt táblázatban ismét szerepeltettük ezeket.)
4. A pontosított KET tervezete kiegészült 3 melléklettel, de úgy véljük, hogy az anyag lényegesen nem lett tömörebb, még mindig tartalmaz leíró, inkább megalapozó jellegű részeket, ezért úgy gondoljuk, hogy további, ismétléseket vagy kifejezetten alátámasztó anyagokat, magyarázatokat tartalmazó munkarészek mellékletbe kerülése továbbra is szükséges.
5. Jelentős fejlesztés történt több, a mintapéldánynál még kevésbé kidolgozott, vagy rendszerezett fejezetnél (pl. finanszírozás, kommunikáció, külső hatások stb.). A megkezdett irányba még további fejlesztési lépéseket javasolunk a hatékony KET érdekében. A pontosított KET tervezetbe új anyagok, anyagrészek is kerültek, amelyekkel kapcsolatosan szintén a csatolt táblázatban adjuk meg részletes javaslatainkat, valamint a javítandó hibák jegyzékét.
6. A módosított KET tervezetének áttekinthetősége még jobb lett, a felhasználóbarát törekvés határozottan érzékelhető az anyag fejlesztése során. Véleményünk szerint a mintapéldányon megkezdett konkretizáló, tömörítő, áttekinthetőséget növelő, egységesítő munkát szükséges a dokumentáció fejlesztésénél még tovább folytatni.



7. A KET hatékonyságát tovább növelő elvárásként fogalmazzuk meg, hogy a határozott, rendszerezett, felhasználóbarát formában megjelenő stratégiák és javaslatok *minden* munkarésznél *egyforma* színvonalon és kidolgozottsággal jelenjenek meg a dokumentumban.
8. Szintén fontos a prioritások, időzítések, fontossági sorrendek, hangsúlyok határozottabb megjelenítését a KET-ben, a döntések, a finanszírozási háttér, a Kezelési Kézikönyv megfelelő kidolgozása, megvalósíthatósága érdekében (pl. a kutatásoknál a hangsúly továbbra is jelentősen eltolódik a természeti értékek irányába, kategorizálás nem jelenik meg: legfontosabb, legsürgősebb kutatási feladatok stb.).
9. A dokumentáció térképei nagyon jó, szemléletes munkarészek - ahol készültek. A térképekkel kapcsolatosan számunkra nem teljesen érthető - és az anyag még kismértékben, de meglévő zavaró heterogenitását növeli - hogy ha egyes anyagokhoz, javaslat-csoportokhoz készültek jól áttekinthető térképek (pl. közlekedés, halmok, erdők), másokhoz miért nem (felszámolandó légvezetékek- itt a IV.1/2. ábra léptéke miatt nem látható, nincsenek pl. más témákhoz egyáltalán pl. felszámolandó utak, művelési ág-váltások stb.), pedig a szövegben kevéssé érzékelhető nagyságrendekről, kiterjedésekről is jó információt szolgáltatnának ezek a jelölések (kis térkép vagy nagy térkép).
10. Összefoglalva javasoljuk a megkezdett egységesítési és tömörítési folyamat folytatását, valamint a még normatívabb, határozottabb javaslatokat tartalmazó szövegezésre való törekvést minden munkarésznél, annak érdekében, hogy egy teljes egészében megfelelő színvonalú, felhasználóbarát KET jöhessen létre. A folyamat további segítése érdekében az általunk még szükségesnek tartott javítani, módosítani valókat, a fejlesztéshez szükséges javaslatainkat az alábbi táblázatban részletesen megadjuk. Kérjük a vállalkozót, hogy a fentiek és a táblázatban (Részletes javaslatok, hibajegyzék, 3. sz. Melléklet) megadottak figyelembe vételével fejlessze tovább a KET tervezetét.





Vélemény

„A HORTOBÁGYI NEMZETI PARK - A PUSZTA világörökségi terület világörökségi kezelési terve - Kiegészítő (módosításokat ismertető) dokumentáció” elnevezésű /Továbbiakban:

Dokumentáció/ 2015. szeptember hónapban leadott anyagról

/Forster Központ, 2015. szeptember hó/

11. Véleményünk szerint a Dokumentáció megfelelő részletezettséggel és megfelelő tartalommal mutatja be azokat a módosításokat és kiegészítéseket, amelyeket a 315/2011. Kormányrendelet 4. és 5. §-ai értelmében tartott véleményezés folyamán, az egyeztetéseken /továbbiakban: Egyeztetések/ felmerültek értelmében a KET-ben el kellett végezni. Ezen túl még foglalkozik néhány olyan kérdéssel is, amelyek nem véleményként érkeztek be, de figyelemfelhívásként, javaslatként a fórumon elhangzottak. A fennmaradt vitás kérdések esetében, amelyekben a miniszter döntött, a Dokumentáció ennek megfelelően került átdolgozásra. Az 5. oldalon kezdődő „A KET módosított fejezeteinek felsorolása (tartalom és rövid indoklás)” c. fejezet jól összefoglalja a változtatásokat, amelyek az Egyeztetések és a miniszteri döntések nyomán váltak szükségessé.
12. Mind a kerékpárút, mind az erdők kérdésében az Egyeztetések után megszületett vonatkozó miniszteri döntések további tárcaközi és egyéb egyeztetéseket tartanak szükségesnek, amelyek még nem történtek meg – úgy értelmezzük, hogy így a Dokumentáció vonatkozó részei sem tekinthetők véglegesnek, de a Dokumentációban kijelölt irányt az előzmények ismeretében megfelelőnek tartjuk. Mindkét esetben magasabb rendű jogszabály módosítására tesz javaslatot a KET.
13. A VH javasolt védőövezetének kérdésében a Dokumentációban szereplő indoklás véleményünk szerint megalapozott, részletes, jól összeállított.
14. Az Egyeztetések során megfogalmazódott vélemény-ütközések látszólag csak közvetve érintették a vidékfejlesztés és turizmus témakörét, valójában a kerékpárút nyomvonalának kérdése és a jogszabályi környezet, a rendezési tervek és számtalan építészeti előírás hierarchiájába helyezett VH prioritások már közvetlen hatással vannak a térség fejlődési pályájának kijelölésében.
15. Hosszútávon elfogadható javaslatok kerültek kidolgozásra: az átvezetések az érintett tématerületek vonatkozásában jellemzően helytállóak.
16. Felvetjük, hogy a szigorúbb szabályozás miatt gondot okozhat azoknak a forrásoknak a lehívása, amelyek lehetővé tennék a VH térségének fejlesztéseit. Véleményünk szerint értékes kiegészítése lehetne a KET-nek, ha az európai uniós támogatásból megvalósuló fejlesztések alapjául szolgáló tervek, országos fejlesztési stratégiák bekerülhetnének abba a leltárba, amely a veszélyeket és lehetőségeket összegzi. Cselekvési tervet célszerű kidolgozni azoknak a konfliktusoknak az elkerülésére, amelyek nem veszik figyelembe a támogatáspolitikai, pályázati rendszerek szintjén a



FORSTER
KÖZPONT





VH miatt felmerülő egyedi megoldások szükségességét (pl. hagyományos építőanyagok használata-beszerzése váljon lehetővé uniós pályázatokból.) Ezt a szempontot a korábbi egyeztetéseinken is hangsúlyoztuk, és jelen véleményünk szerint szükségesek a FINANSZÍROZÁS fejezetben is módosítások (kompenzációk, támogatások kérdésköre kifejezetten a VH-re vonatkozóan), és ezek Dokumentációban való tömör megjelenítése. Elfogadjuk azonban, hogy a vállalkozó ezt az átdolgozást a következő stádiumban teszi meg (Szakbizottsági véleményezést, döntést követő módosítások alkalmával) a KET-ben.

17. Hasonlóan történhet a KET módosítása a nagy térkép tekintetében: javasoltuk, hogy a térképen ábrázolva célszerű lenne bemutatni a tematikus utak, turistautak, tanösvények stb. nyomvonalait is, valamint az OTrT szerinti kerékpárút alternatíváját (VH-en kívüli vonalvezetés). Szintén elfogadjuk, hogy ezen fejlesztések, a többi térképet érintő szükséges módosítással együtt, a következő KET-stádiumban elvégezhető.
18. Kérjük a vállalkozót, hogy a kiegészítő Dokumentációban ismertettek beépítésével a fentiek figyelembe vételével fejlessze tovább a KET tervezetét.

-
19. A világörökségi területen keresztül vezető országos kerékpárút nyomvonal-módosításával kapcsolatosan a Szakbizottság a Miniszterelnökség felhívása alapján összegző tájékoztatást kap. A szükséges OTrT-vel kapcsolatos egyeztetési folyamatot a kulturális örökségvédelemért felelős tárca elindítja.

20. **Döntéstervezet / VÖSZB_2015_03_02**

A Szakbizottság

1. *áttekintve Hortobágyi Nemzeti Park – a Puszta* világörökségi helyszín kezelési terv tervezetét (a kiegészítő Dokumentációkkal együtt)
2. *elfogadva* az országos kerékpárút- nyomvonal módosítással kapcsolatos egyeztetési folyamatot
3. *a* világörökségi helyszín világörökségi kezelési tervezetéhez (lásdmelléklet) *az alábbi véleményt nyújtja* (az ülést követően a bizottsági tagok által megküldött észrevételek alapján összeállított vélemény):

